

gemeente
BORSELE

Directie Participatie
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
o.v.v. Kerncentrale Borssele
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Uw kenmerk	:	Zaaknummer	: Z23.029757
Uw brief van	:	Documentnummer	: D23.628366
Behandeld door	:	Bijlagen	:
Doorkiesnummer	:	Heinkenszand	: 6 juli 2023

Onderwerp: zienswijze op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
 bedrijfsduurverlenging Kerncentrale Borssele

Geachte directie Participatie,

Wij hebben kennisgenomen van het document concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Bedrijfsduurverlenging Kerncentrale Borssele (hierna cNRD) van 16 mei 2023. De cNRD voor de wijziging van de kernenergiewet vormt de eerste noodzakelijke stap om te komen tot bedrijfsduurverlenging van de kerncentrale Borssele na 2033. Wij willen u bedanken voor de heldere cNRD waarin uw voornemen tot bedrijfsduurverlenging en de milieuonderzoeken in het op te stellen Milieueffectrapport concreet zijn uiteengezet. Daarnaast willen wij u ook bedanken voor het zorgvuldige proces dat u doorloopt, waarin wij ambtelijk en bestuurlijk goed zijn ingelicht en waarin u onze bewoners online en tijdens een informatiebijeenkomst op donderdag 15 juni in Heinkenszand heeft geïnformeerd.

De inwoners van de gemeente Borsele zien een aantal impactvolle ontwikkelingen op het gebied van grootschalige energietransitie op haar grondgebied samenkomen. Hierbij doelen wij onder andere op de hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV west, de uitbreiding van het bestaande hoogspanningstation Borssele, de aanlandingen van de windparken Borssele, IJmuiden Ver Alpha en Nederwiek 1, een nieuw hoogspanningsstation omgeving Sloegebied, de bedrijfsduurverlenging van de huidige kerncentrale, de mogelijke realisatie van twee nieuwe kerncentrales, een 380 kV hoogspanningsverbinding naar Terneuzen, het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland en verscheidene waterstofprojecten in het Sloegebied. Deze projecten zijn van nationaal belang, vragen veel van de beperkte fysieke ruimte en hebben allemaal in meer of mindere mate impact op de omgeving én op elkaar. We tellen op ons grondgebied nu zeven lopende en aanstaande Rijkscoördinatieprocedure-regelings-procedures die de komende jaren deels parallel en deels volgtijdelijk worden doorlopen. In onze ogen volstaat het niet meer om deze projecten als losse bouwstenen procedureel af te wikkelen. Want de ruimte is schaars en kun je maar één keer uitgeven en

uiteindelijk gaat het voor onze gemeente en onze inwoners om de opgetelde effecten op landschap, milieu en leefbaarheid.

Onze terugkerende boodschap is: biedt overzicht, onderken en onderzoek hoe projecten samenhangen en elkaar beïnvloeden (positief en negatief) en laat dat meewegen in de besluitvorming. Met deze strekking hebben wij op 22 februari 2023 een zienswijze ingediend op de cNRD Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied. Ook de Commissie m.e.r. heeft voor die cNRD geadviseerd (advies d.d. 14 maart 2023, projectnummer 3700) om ter onderbouwing van de geplande capaciteit de samenhang aan te geven met de te verwachten nieuwe kerncentrales en de voorziene verbinding met Zeeuws-Vlaanderen. Kortom: wij hebben behoefte aan een integrale visie op de (aanstaande) ontwikkelingen in Borsele, waar de bedrijfsduurverlenging er een van is. Wij voelen ons daarin gesteund door de opvatting van de Commissie m.e.r.. In de cNRD voor bedrijfsduurverlenging is aangegeven dat in het MER de milieueffecten van drie alternatieven in beeld gebracht en beoordeeld gaan worden ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie baseert u op de autonome ontwikkelingen, dat wil zeggen, de ontwikkelingen waarover al een definitief besluit is genomen. Wij begrijpen dat de bouw van twee nieuwe kerncentrales daar niet bij hoort omdat een definitief besluit daarover nog niet is genomen. Wat wij niet goed begrijpen is dat de mogelijke komst van twee nieuwe kerncentrales en alle andere ontwikkelingen überhaupt niet worden meegewogen in het aanstaande besluit over de bedrijfsduurverlenging.

Wij hebben dit de afgelopen tijd ambtelijk en bestuurlijk kenbaar gemaakt. In eerdere correspondentie met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK) betreffende de voorliggende cNRD (24 mei 2023) is door EZK aangegeven dat de nieuwbouw wordt gezien als raakvlak. 'Dit houdt in dat deze relatie wel wordt beschreven maar niet meetelt in de uiteindelijke beoordeling van de alternatieven.' Wij verzoeken u vriendelijk om dit punt te heroverwegen en lichten dat graag verder toe.

De centrale vraag is: biedt de MER voor de bedrijfsduurverlenging de juiste beslisinformatie voor een voldoende afgewogen besluit? Wij vrezen van niet. Wij zien mogelijke cumulatieve effecten tussen de bedrijfsduurverlenging en de twee nieuwe kerncentrales op het gebied van fysieke ruimte, belasting van het elektriciteitsnet en het beschikbare koelwater in de Westerschelde die wij graag onderzocht zien in het Milieueffectrapport. Wat betekent het voor de natuur in de Westerschelde als de huidige kerncentrale langer openblijft én twee nieuwe kerncentrales worden gebouwd? Maakt dat de kans op koeltorens bij de nieuwe centrales groter? Passen alle nucleaire ontwikkelingen inclusief de bouwterreinen voor de nieuwe centrales wel in het Sloegebied? Leidt de optelsom van de bedrijfsduurverlenging en de twee nieuwe kerncentrales tot nieuwe hoogspanningsverbindingen? Dit zijn legitieme vragen die onze bewoners stellen en die wat ons betreft moeten worden meegewogen in het besluit over bedrijfsduurverlenging.

Wij vragen u om oplossingsgericht mee te denken over een manier waarin bovenstaande (en andere) legitieme vragen wél worden meegewogen in het besluit over bedrijfsduurverlenging. Daarbij hebben we zelf één suggestie waarbij in ieder geval de komst van twee nieuwe centrales wordt meegewogen.

Op 9 december 2022 verstuurde minister Jetten een brief naar de Tweede Kamer dat Borsele de voorkeurslocatie is voor de nieuwe kerncentrales. Het definitieve besluit wordt eind 2024 genomen. Daarmee is de komst van twee nieuwe kerncentrales een ontwikkeling die redelijkerwijs

te verwachten valt. Het is gangbaar om dergelijke ontwikkelingen als scenario op te nemen in het MER. Dus voor elk van de drie alternatieven wordt gekeken naar de effecten mét en zonder de komst van twee nieuwe kerncentrales.

Mogelijk ziet u zelf nog andere manieren om de integraliteit in de besluitvorming beter te borgen. Vanzelfsprekend denken wij hierin graag met u mee.

Tenslotte: Wij begrijpen dat het lastig is om de verschillende ontwikkelingen die allemaal een andere mate van zekerheid en concreetheid kennen onderling te beschouwen. Toch is dat waar de rijksoverheid samen met de provincies en de gemeenten voor aan de lat staat. Wij constateren dat EZK integraliteit weldegelijk belangrijk vindt, aangezien in het participatie- en communicatieplan kernenergie, deel I Strategische aanpak d.d. 31-05-2023 in paragraaf 3.4 wordt verwezen naar integraliteit. Laten we deze cNRD benutten om een aanpak te ontwikkelen die oog heeft voor de optelsom van alle ontwikkelingen in en rondom onze mooie gemeente Borsele. Zodat we een basis leggen voor een betere integrale besluitvorming in alle toekomstige RCR-procedures.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Borsele,
de secretaris, de burgemeester,